

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3912

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO SPRAW ZMIAN W KODYFIKACJACH**

**o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny i
Kodeks karny wykonawczy (druk nr 2693)**

Marszałek Sejmu na 76 posiedzeniu Sejmu w dniu 25 maja 2004 r. na podstawie art. 90 ust. 1 w związku z art. 87 ust. 2 regulaminu Sejmu skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach, w celu rozpatrzenia.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 1 lipca 2004 r. i 14 kwietnia 2005 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2005 r.

Sprawozdawca

/-/ Cezary Grabarczyk

Zastępca Przewodniczącego Komisji

/-/ Marek Wikiński

USTAWA
z dnia 2005 r.

o zmianie ustawy - Kodeks karny i ustawy - Kodeks karny wykonawczy

Art. 1.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, edukacją, opieką lub leczeniem małoletnich,

2b) obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakaz kontaktowania się z określonymi osobami,”;

2) w art. 41 po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Sąd może orzec zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, opieką lub leczeniem małoletnich, na zawsze, w razie skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.

§ 1b. Sąd orzeka zakaz, o którym mowa w § 1a, na zawsze w razie ponownego skazania sprawcy w warunkach określonych w tym przepisie.”;

3) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:

„Art. 41a. § 1. Sąd może orzec obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakaz kontaktowania się z określonymi osobami w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego; obowiązek lub zakaz może być połączony z obo-

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426.

wiązkiem zgłaszania się do Policji lub innego wyznaczonego organu w określonych odstępach czasu.

§ 2. Sąd orzeka obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakaz kontaktowania się z określonymi osobami w razie skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego; obowiązek lub zakaz może być połączony z obowiązkiem zgłaszania się do Policji lub innego wyznaczonego organu w określonych odstępach czasu.

§ 3. Sąd może orzec obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakaz kontaktowania się z określonymi osobami na zawsze w razie ponownego skazania sprawcy w warunkach określonych w § 2.”;

4) w art. 43 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozbawienie praw publicznych oraz obowiązek lub zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-3 orzeka się w latach, od roku do lat 10.

§ 2. Pozbawienie praw publicznych, obowiązek lub zakaz obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia; okres, na który środek orzeczono, nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, chociażby orzeczonej za inne przestępstwo.”;

5) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Sąd może orzec podanie wyroku do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe, w szczególności ze względu na społeczne oddziaływanie skazania, o ile nie narusza to interesu pokrzywdzonego.”;

6) w art. 63 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na poczet orzeczonych środków karnych, o których mowa w art. 39 pkt 2-3, zalicza się okres rzeczywistego stosowania odpowiadających im rodzajowo środków zapobiegawczych, wymienionych w art. 275 lub 276 Kodeksu postępowania karnego.”;

7) w art. 72 w § 1:

a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu albo oddziaływaniom terapeutycznym,”

b) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) powstrzymania się od kontaktowania się z określonymi osobami,”;

8) w art. 73 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Dozór jest obowiązkowy wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 § 2, a także wobec sprawcy przestępstwa popełnionego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.”;

9) w art. 84 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli środki karne wymienione w art. 39 pkt 2-3 orzeczono na podstawie art. 41 § 1a, art. 41a § 3 albo art. 42 § 2 lub 3.”;

10) po art. 84 dodaje się art. 84a w brzmieniu:

„Art. 84a. § 1. Obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakaz kontaktowania się z określonymi osobami, orzeczone na zawsze, można uznać za wykonane, jeżeli zachowanie skazanego po popełnieniu przestępstwa i w czasie wykonania kary uzasadniają przekonanie, iż po uchyleniu obowiązku lub zakazu nie popełni on ponownie przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, a obowiązek lub zakaz był wykonywany co najmniej 10 lat.

§ 2. W postępowaniu w przedmiocie dalszego stosowania obowiązku lub zakazu, o których mowa w § 1, sąd zasięga opinii biegłych.

§ 3. Wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 2 lat od wydania postanowienia o odmowie uznania obowiązku lub zakazu, o których mowa w § 1, za wykonany nie rozpoznaje się.”;

11) w art. 90 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa pozbawienia praw publicznych, zakazów lub obowiązku tego samego rodzaju, sąd stosuje odpowiednio przepisy o karze łącznej.”;

12) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. § 1. Jeżeli sprawca dopuścił się czynu zabronionego w stanie nieoczytalności określonej w art. 31 § 1, sąd może orzec tytułem środka zabezpieczającego obowiązek lub zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-3, jeżeli jest to konieczne ze względu na ochronę porządku prawnego, oraz przypadek wymieniony w art. 39 pkt 4.

§ 2. Wymienione w § 1 obowiązek lub zakazy orzeka się bez określenia terminu; sąd uchyla obowiązek lub zakazy, jeżeli ustały przyczyny ich orzeczenia.”;

13) w art. 178 uchyla się § 2;

14) w art. 178a uchyla się § 3;

15) w art. 197 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia określonego w § 1 lub 2, działając ze szczególnym okrucieństwem lub wspólnie z inną osobą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

16) w art. 199 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 został popełniony na szkodę małoletniego, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega, kto doprowadza małoletniego do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, nadużywając zaufania lub udzielając mu korzyści majątkowej lub osobistej, albo jej obietnicy.”;

17) w art. 200 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Tej samej karze podlega, kto w celu zaspokojenia seksualnego prezentuje małoletniemu poniżej lat 15 wykonanie czynności seksualnej.”;

18) w art. 202:

a) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, przechowuje lub posiada albo rozpowszechnia lub publicznie prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z prezentowaniem przemocy lub posługiwaniem się zwierzędziem,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Kto utrwala treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”,

b) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Kto sprowadza, przechowuje lub posiada treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

19) art. 205 otrzymuje brzmienie:

„Art. 205. Ściganie przestępstw określonych w art. 197 lub 199 § 1, jak również w art. 198, jeżeli określony w tym przepisie stan ofiary nie jest wynikiem trwałych zaburzeń psychicznych, następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

20) art. 244 otrzymuje brzmienie:

„Art. 244. Kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu, prowadzenia działalności, prowadzenia pojazdów lub obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakazu kontaktowania się z określonymi osobami albo nie wykonuje zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd pierwszej instancji po wydaniu wyroku skazującego przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego posiadane w sprawie informacje dotyczące osoby skazanego, w tym dane o uprzedniej karalności oraz zastosowanych wobec niego środkach wychowawczych lub poprawczych, informacje pozwalające na identyfikację skazanego, a w szczególności numer Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej (AFIS), numer ewidencyjny Powszechnego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), rysopis oraz opis znaków szczególnych i tatuaży, a także zdjęcie skazanego, odpisy orzeczeń i opinii lekarskich oraz psychologicznych, w tym stwierdzających u skazanego uzależnienia od alkoholu, środków psychotropowych i odurzających, a także popełnienia przestępstwa w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, a po uprawomocnieniu się wyroku, na wniosek dyrektora zakładu lub aresztu - również akta sądowe.”;

2) w art. 89 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Przeniesienie, o którym mowa w § 1, skazanego z zaburzeniami preferencji seksualnych za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z tymi zaburzeniami, wymaga zgody sędziego penitencjarnego.”;

3) w art. 96 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W systemie terapeutycznym odbywają karę skazani z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi, w tym skazani z zaburzeniami preferencji seksualnych, upośledzeni umysłowo, a także uzależnieni od alkoholu albo innych środków odurzających lub psychotropowych oraz skazani niepełnosprawni fizycznie - wymagający oddziaływania specjalistycznego, zwłaszcza opieki psychologicznej, lekarskiej lub rehabilitacyjnej.”;

4) art. 117 otrzymuje brzmienie:

„Art. 117. Skazanego, u którego stwierdzono uzależnienie od alkoholu albo środków odurzających lub psychotropowych oraz skazanego za przestępstwo popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, obejmuje się, za jego zgodą, odpowiednim leczeniem i rehabilitacją; w razie jej braku - o stosowaniu leczenia lub rehabilitacji orzeka sąd penitencjarny.”;

5) w art. 139 po § 6 dodaje się § 6a w brzmieniu:

„§ 6a. Przepis § 6 stosuje się odpowiednio do skazanego z zaburzeniami preferencji seksualnych odbywającego karę pozbawienia wolności w zakła-

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194, Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033, Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380, Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135.

dzie karnym typu zamkniętego za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z tymi zaburzeniami.”;

6) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Art. 159. Warunkowo zwolnionego sąd penitencjarny może w okresie próby oddać pod dozór kuratora sądowego, osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, oraz nałożyć na niego obowiązki określone w art. 72 § 1 Kodeksu karnego. Wobec skazanego za przestępstwo popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 Kodeksu karnego, a także wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności, oddanie pod dozór kuratora sądowego jest obowiązkowe.”;

7) w art. 162 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd penitencjarny powinien wysłuchać przedstawiciela administracji zakładu karnego, a także wysłuchać sądowego kuratora zawodowego, jeżeli składał wniosek o warunkowe zwolnienie oraz uwzględnić ugodę zawartą w wyniku mediacji. W przypadku skazanego za przestępstwo popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych sąd zasięga opinii biegłych.”;

8) w art. 166 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Dyrektor zakładu karnego zwalniając skazanego udziela mu stosownych informacji o możliwościach uzyskania niezbędnej pomocy. W przypadku zwalniania osoby skazanej za przestępstwo popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, dyrektor zakładu zawiadamia o tym jednostkę Policji, właściwą dla miejsca pobytu skazanego po jego zwolnieniu.”;

9) w art. 168a dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W przypadku zwolnienia z zakładu karnego po odbyciu kary skazanego z zaburzeniami preferencji seksualnych odbywającego karę pozbawienia wolności za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z tymi zaburzeniami, a także w przypadku ucieczki takiego skazanego z zakładu karnego lub wydania decyzji o udzieleniu przepustki lub czasowego zezwolenia, o którym mowa w § 1, odpowiednio sędzia penitencjarny lub dyrektor, zawiadamia o tym jednostkę Policji, właściwą dla miejsca pobytu skazanego.”;

10) w rozdziale XII tytuł oddziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Zakazy i obowiązki”;

11) po art. 181 dodaje się art. 181a w brzmieniu:

„Art. 181a. § 1. W razie orzeczenia obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakazu kontaktowania się z określonymi osobami, sąd przesyła odpis wyroku jednostce Policji, a także odpowiedniemu organowi admini-

stracji rządowej lub samorządu terytorialnego, właściwemu dla miejsca pobytu skazanego.

§ 2. Nadzór nad wykonywaniem obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakazu kontaktowania się z określonymi osobami powierza się zawodowemu kuratorowi sądowemu.

§ 3. W sprawach związanych z wykonywaniem obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub zakazu kontaktowania się z określonymi osobami właściwy jest sąd rejonowy, w którego okręgu ustalono miejsce pobytu skazanego.

§ 4. Przepis art. 169 i 172 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia,

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP-*KAG* /05/DP/kr

Warszawa, dnia *20.07* 2005 r.

**Pan
Cezary Grabarczyk
Przewodniczący
Komisji Nadzwyczajnej do
spraw zmian w kodyfikacjach
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej**

Opinia do sprawozdania Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy (druk nr 3912), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) oraz art. 42 ust. 4 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym sprawozdaniem (druk nr 3912) uprzejmie informuję, iż nie zgłaszam uwag.

Jednocześnie, odnosząc się do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy (druk nr 2693), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny (KK) i Kodeks karny wykonawczy (KKW) ma na celu m.in. wprowadzenie możliwości orzekania bezterminowo zakazu zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu albo działalności gospodarczej związanych z wychowaniem, edukacją, opieką lub leczeniem małoletnich - w przypadku skazania za niektóre przestępstwa popełnione na małoletnich z pobudek seksualnych. Ponadto, projekt ustawy przewiduje penalizację określonych czynów związanych z seksualnym

wykorzystaniem dzieci albo z pornografią dziecięcą. Projekt ustawy zawiera także odpowiednią propozycję nowelizacji KKW.

- II. Przedmiot projektowanej regulacji jest częściowo objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Dotyczy to zagadnień regulowanych postanowieniami decyzji ramowej Rady 2004/68/WSiSW z dnia 22 grudnia 2003 r. dotyczącej zwalczania seksualnego wykorzystywania dzieci i pornografii dziecięcej (Dz. Urz. UE L 13 z 20.01.2004, str. 44). Państwa członkowskie zobowiązane są do przyjęcia środków niezbędnych do jej wykonania do dnia 20 stycznia 2006 r. (art. 12 decyzji ramowej). Należy zaznaczyć, iż ocena wykonania wszystkich postanowień decyzji ramowej wymaga przeprowadzenia osobnej analizy.
- III. **W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż poselski projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Ponadto pragnę zgłosić uwagę legislacyjną dotyczącą projektowanego art. 11 § 2 KKW (art. 2 pkt 1 projektu ustawy), zgodnie z którym sąd pierwszej instancji po wydaniu wyroku skazującego przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego informacje dotyczące osoby skazanego, w tym numer ewidencyjny PESEL. Zważywszy, że osobą skazaną może być także cudzoziemiec, posługiwanie się takim numerem może napotkać trudności. W związku z powyższym warto rozważyć posłużenie się pojęciem „numery identyfikacyjnego”, który nie determinuje ewidencji w Powszechnym Systemie Ewidencji Ludności.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Kalwas
Minister Sprawiedliwości

